

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва ОПП Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс, семестр	курс - 1, семестр – 1
Трудомісткість	загальна кількість годин – 90; кількість кредитів – 3,0
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Мороз Світлана, к.п.н., доцент контакти: ауд. 484 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> svitlana.moroz@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/moroz-svitlana-eduardivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування системи теоретичних знань та практичних навичок, які дозволять налагодити ефективну підприємницьку діяльність на ринку, у тому числі реалізовувати комерційні проекти у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>фахові:</i> СК 1. Здатність аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин. СК 5. Здатність організовувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринного походження. СК 6. Здатність практично управляти робочими або навчальними процесами у сфері виробництва і переробки продукції тваринного походження, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів СК 7. Здатність створювати та застосовувати системи та способи переробки продукції тваринного походження СК 8. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням технічних економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів. СК 10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються СК 11. Здатність організовувати та управляти технологічними процесами органічного виробництва та переробки продукції тваринництва

Результати навчання	<p>РН 7. Розробляти й впроваджувати інноваційні технології з органічного виробництва і переробки продукції тваринництва</p> <p>РН 9. Приймати ефективні рішення з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їх розвиток, визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень</p> <p>РН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.</p>
Методи навчання	<p>словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (демонстрування, спостереження) практичні (лабораторні роботи), порівняння (виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами), репродуктивний (робота з готовими зразками), дослідницький (студенти виконують пошукові дії), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань), методи письмового контролю (самостійна, контрольна робота), методи усного контролю (усне опитування), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання)</p>
Програма навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1. Сутність та особливості підприємницької діяльності.</i></p> <p><i>Тема 2. Суб'єкти й об'єкти підприємницької діяльності.</i></p> <p><i>Тема 3. Планування та технологія заснування власної справи.</i></p> <p><i>Тема 4. Підприємницькі ризики.</i></p> <p><i>Тема 5. Фінансування та особливості оподаткування підприємницької діяльності в Україні.</i></p> <p><i>Тема 6. Основи управління підприємницькою діяльністю та якістю продукції.</i></p> <p><i>Тема 7. Комерційна діяльність підприємницьких структур.</i></p> <p><i>Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.</i></p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>форми поточного контролю:</i> виконання завдань на заняттях (денна форма – 28 балів, заочна форма – 8 балів), розв'язування тестів – (денна форма – 24 бали; заочна форма – 24 бали), виконання завдань самостійної роботи (денна форма – 24 бали, заочна форма – 28 бали), контрольна робота для заочної форми навчання – 40 балів; <i>форма семестрового контролю – екзамен (20 балів).</i></p>
Політика навчальної дисципліни	<p><i>Політика щодо термінів виконання та перескладання:</i> усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p><i>Політика щодо академічної доброчесності:</i> списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p> <p><i>Політика щодо відвідування:</i> відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.</p> <p>Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними</p>

	<p>укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.</p> <p>Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>навчальні дисципліни: «Годівля тварин і технологія кормів»; «Розведення сільськогосподарських тварин»; «Технологія виробництва молока і яловичини»; «Технологія виробництва продукції свинарства»; «Технологія виробництва продукції птахівництва»; «Конярство»; «Технологія виробництва продукції аквакультури»; «Технологія виробництва продукції бджільництва»; «Технологія виробництва продукції вівчарства і козівництва»; «Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва»; «Технологія переробки продукції тваринництва»; «Технологія молока і молочних продуктів»; «Технологія м'яса і м'ясних продуктів».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи підприємництва: підручник / за заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 493 с. 2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с. 3. Гаєвська Л.М., Марченко О.І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України, 2019. 500 с. 4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15. 5. Посібник для малих та середніх підприємств м'ясопереробної галузі з підготовки та впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів на основі концепції НАССР. URL: https://bit.ly/3pqtGdb. <p style="text-align: center;"><i>Допоміжні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ходаківський В. Проблеми активізації розвитку підприємницької складової галузі тваринництва в сучасному ринковому середовищі. URL : http://www.agrosvit.info/pdf/5_2016/2.pdf. 2. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник, Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с. 3. Ковтун О. І. Стратегія підприємства: практикум: навч. посіб. Львів : Новий Світ 2000, 2019. 308 с. 4. Усенко С.О. Технологічні основи виробництва органічної продукції свинарства / С.О. Усенко, Мазанько М.О., Шостя А.М., Усенко О.О.,

- Слинько В.Г., Чухліб Є.В., Березницький В.І. // Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб.: Видавництво ПП «Астрая», 2019. С. 278-285.
5. Усенко С.О., Шостя Г.М., Устенко А.В. Полтавські глинясті кури: історія і сьогодення. The 7th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (October 2-4, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2022. P. 38-43
 6. Недосєков В.В, Ситюк М.П., Мартинюк О.Г. та ін. Основи біобезпеки та благополуччя тварин: монографія. Ніжин, 2021. 252 с. URL : <https://bit.ly/3lRBzGe>.
 7. Про схвалення Експортної стратегії України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки : Розпорядження КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1017-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2017-%D1%80#Text>.
 8. Мороз С.Э., Калашник Е.В., Тимошенко И.В. Электронная торговля и договора розничной купли-продажи в Украине: проблемы, требующие решений. Экономико-правовые перспективы развития общества, государства и потребительской кооперации: мат-лы III междунар. науч.-практ. интернет-конференции, г. Гомель, 31 марта 2021 г., Гомель : УО «Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации», 2021. С. 184-189.
 9. Мороз С., Калашник О., Каменова Д. Навчання підприємництву: пошук ефективного балансу м'яких і жорстких навичок. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VII міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 2-3 квіт. 2020 р., м. Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 373-377.
 10. Галич О.А., Мороз С.Е., Калашник О.В. Регіональні аспекти розвитку малого бізнесу і роль вищих навчальних закладів у формуванні підприємницьких компетенцій. Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки, 2018. Вип. 8. С.49-55.
 11. Рекунов В.С., Мороз С.Е. Вплив особистісних характеристик підприємця на становлення і розвиток підприємницьких структур. Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур у рамках інтеграції до європейського простору: мат-ли IV міжнар. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 24 берез. 2021 р., м. Полтава : ПДАА, 2021. С. 316-319
 12. Сурнін К.А., Мороз С.Е. Soft skills – компетенції підприємця XXI століття. Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур у рамках інтеграції до європейського простору : мат-ли IV міжнар. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 24 берез. 2021 р., м. Полтава : ПДАА, 2021. С. 352-355.
 13. Мороз С.Е. Бізнес-освіта магістрів-аграріїв в умовах євроінтеграції: митний аспект. Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: матеріали всеукраїнського наук.-педагогічного підвищення кваліфікації, 18 липня – 28 серпня 2022 року. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 293-297.
 14. Kniaz S., Shchebel A., Mrykhina O., Pavlenko O., Bohiv Y., Kalashnyk O., Moroz S., Kyrychenko O., Kushka B., Pastyrska I., Dzvonyk V. (2020) Factor analysis of the rationality of enterprise potential management in the coordinate system of organizational development. ARCTIC, 73(9), 2–27. (ISSN: 0004-0843). URL: <https://www.arcticjournal.org/show.php?v=73&i=9>.

15. Usenko S.O., Shostya A.M., Stoianovskiy V.G., Tenditnyk V.S., Birta G.O., Kravchenko O. I., Kuzmenko L. M. Influence of vitamins on the prooxidant-antioxidant homeostasis in boars under the conditions of heat stress. *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 2020, Vol. 3, № 2. P. 30-35.
16. Stoyanovskyy V. G., Usenko S. O., Shostya A. M., Kuzmenko L. M., Slynko V. G., Tenditnyk V. S. Hormonal regulation of prooxidant-antioxidant homeostasis in gilts *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 2020, Vol. 3, № 3. P. 39-43.
17. Usenko S.A., Kovalenko V.F., Shostya A.M., Siabro A. S., Pavlova I.V., Sarnavska I.V. Hypothesis about the cyclic lability of prooxidant-antioxidant homeostasis in sows. *The First ESDAR-ECAR Online Conference (11-16 October 2021)*, Balice.
18. Goncharenko I., Svyrydenko N., Pelich Y., Shostia A., Getya A., Usenko S. Morpho-biological traits of sexed and non-sexed sperm of Holstein bulls. *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, 11(3). <https://www.ujecology.com/articles/morphobiological-traits-of-sexed-and-nosexedsperm-of-holstein-bulls.pdf>
19. Siabro A., Usenko S., Kovalenko V., Shostya A., Chukhleb E. Hypothesis about the cyclic lability of prooxidant-antioxidant homeostasis in sows. *Reproduction in Domestic Animals*. Vol. 57. Supplement 1. January 2022. P. 84.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний веб-сайт Національної академії аграрних наук України. URL: <http://naas.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Асоціації тваринників України. URL: <https://usba.com.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.
4. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL : www.kmu.gov.ua.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства доходів і зборів України. URL: <http://minrd.gov.ua>.
6. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
7. Електронний репозитарій Полтавського державного аграрного університету. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua>.
8. Електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>.
9. Онлайн платформа. Дія. Бізнес. URL: <https://business.diaa.gov.ua>.
10. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
11. Показники зовнішньої торгівлі України : портал Державної митної служби України. URL: <https://bi.customs.gov.ua/uk/trade>.
12. Можливості для розвитку сталого та гуманного тваринництва в Україні: Екодія. URL: <https://ecoaction.org.ua/mozhlyvosti-rozvytku-staloho-tvarynnytstva.html>.
13. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*. URL: <https://innovation.entrepreneurship.springeropen.com>)

Рік введення

2023